

В Європі є чітке розуміння, що поступки Путіну тільки розпалюватимуть його апетити, – Юрій Теміров

06 Травня 2015 13:08

Матеріал вперше надруковано на сайті «Галінфо»

<http://galinfo.com.ua/news/192988.html>

Напередодні саміту «Східного Партнерства», що відбудеться 21-22 травня у Ризі, до відкритих джерел потрапляє щораз більше даних про зміст спільної декларації, котра буде ухвалена сторонами за підсумками переговорів. До проекту – це вже очевидно – не ввійде омріяна Україною згадка про її прагнення – й право – долучитися у майбутньому до ЄС, яка стала би для Росії подразником неабиякої ваги.

Втім, Росія заледве чи почуватиметься переможно, адже в той самий час документ зафіксує остаточне рішення про набуття чинності ЗВТ України й ЄС з 1 січня 2016 року, а не з 1 січня 2017 року, як це дуже хотілось Росії. Інакше кажучи, відмовляючись від завчасних – й, зрештою, недоречних на цьому етапі – декларативних заяв, Європейський Союз й Україна планомірно та поступально нарощуватимуть взаємодію й співпрацю.

Напередодні Ризького саміту «Гал-інфо» поспілкувалося з приводу міжнародної політичної ситуації та реалізації Мінських угод із експертом з міжнародних відносин, доцентом Донецького національного університету Юрієм Теміровим.

Обережне просування вперед

З точки зору експерта, саміт Україна – ЄС, що відбувся минулого тижня у Києві, зафіксував «обережне просування вперед».

«Судячи з відкритих джерел, відбувається обережне просування вперед. Не можна недооцінювати позитивні сигнали, що прозвучали на саміті. Зокрема, Юнкер (голова Європейської комісії – «Гал-інфо») сказав, що Україна належить до родини європейських держав. Коли говорить політик такого рівня, то формулювання є дуже виваженими й не робляться просто так. До речі, в своєму інтерв'ю Le Monde він також підкреслив цю тезу, що, зважаючи на статус Юнкера, є дуже важливим сигналом», – зазначив Юрій Теміров.

На його думку, українським дипломатам вдалося відстояти «помірковано позитивні формулювання у резолюції саміту».

«Ми знаємо, що була серйозна боротьба щодо заключного документа. У принципі нашим дипломатам (не хочу сварити міністра закордонних справ, але здалося, що ключову роль там все-таки відігравав заступник Адміністрації Президента Валерій Чалий) вдалося відстояти формулювання, які я назвав би помірковано позитивними», – сказав Юрій Теміров.

В той же час він нагадав, що тиск на Україну чинився не тільки в частині просування реформ, але й в частині виконання Мінських угод.

«Не забуваймо, що зустріч відбувалась на тлі повідомлень у західній пресі щодо того, що лідери трьох провідних країн Євросоюзу – Британія,

Франція, Німеччина – неофіційно тиснули на Україну щодо реалізації Мінських угод з метою не спровокувати чергову ескалацію військового конфлікту. Слід розуміти, що Україна також вдається до певних дипломатичних маневрів, коли тлумачить Мінські угоди в частині послідовності реалізації певних етапів, в частині зв'язку між виконанням військових пунктів угод з проведенням місцевих виборів. Тиск пов'язаний з тим, що Україна також повинна більш виразно продемонструвати виконання угоди. Цього не можна недооцінювати», – наголосив він.

Реалізація Мінських угод: контактні підгрупи

З точки зору експерта, реалізація Мінських угод на даному етапі є неможливою, й утворення контактних підгруп радше є імітацією, що покликана вдати бурхливу діяльність.

«В мене складається враження, що ці ініціативи, умовно кажучи, технічно-організаційного характеру, мають на меті продемонструвати, що ми щось робимо в напрямку виконання Мінських угод», – сказав Юрій Теміров.

На його думку, сторонам важко виконувати угоду через різну інтерпретацію її окремих пунктів. Втім, якщо Україна зацікавлена в її реалізації, то Росія не зацікавлена в цьому у принципі.

«Водночас слід розуміти, що Росія та її маріонетки в принципі не зацікавлені в їхньому виконанні. Україна зацікавлена, але в нашій інтерпретації: вибори відповідно до українського законодавства, під контролем міжнародних структур. Я думаю, що це правильне трактування. Однак, протилежна сторона фактично маніпулює, використовує різного роду зачіпки, щоб уникнути виконання. Тому повідомлення щодо цих підгруп – це рух в тій царині – технічно-організаційній, де можна рухатися. Бо там, де по суті треба просуватися, я серйозних перспектив зараз не бачу», – зазначив Юрій Теміров.

Лобі Росії в Європі

Експерт наголосив, що не варто недооцінювати лобі Росії в Європі, однак сьогодні воно виявляється надто слабким, щоб серйозно підважити єдність Європи.

«Лобі Росії в Європі не варто ні переоцінювати, ані недооцінювати. Водночас, якщо не трапиться нічого екстраординарного, то я не думаю, що санкції будуть скасовані. Судячи з авторитетних європейських видань, в Європі є дуже серйозне розуміння, що будь-яка одностороння поступка Росії буде розпалювати її агресивність і апетити; що це буде сигнал Путіну, що його перелякалися, й він може робити, що заманеться. Лідери ЄС (зокрема, Туск) досить чітко озвучують формулу можливого розвитку подій: в разі успішного виконання Мінських угод до моменту прийняття Європою рішень, тобто до 1 липня, санкції будуть послаблені лише в тій частині, яка була введена у зв'язку з агресією на Донбасі, але залишені ті санкції, що були введені в зв'язку з анексією Криму. В разі, якщо Мінські угоди будуть зірвані Росією, то санкції будуть ще підсилені. В Європі є розуміння, якою є природа російської влади й природа й мотиви російської поведінки», – висловив переконання експерт.

Чинник США

Експерт наголосив, що формат переговорів за участі США є набагато бажанішим та продуктивнішим для України, ніж нормандський формат. Водночас дипломатичних рухів України щодо залучення американців він наразі не бачить.

«США займають більш жорстку і послідовну позицію, незважаючи на те, що не надають зброю. На жаль, у відкритих джерелах мені не траплялася інформація щодо наших дипломатичних зусиль із залучення американців. Складається враження, що влада на найвищому рівні ще не прийняла рішення, чи домагатися зміни формату. Очевидно, якби порухи в цьому напрямку були, ми побачили би щонайменше опосередковані свідчення про такі намагання», – сказав Юрій Теміров.

Він також додав, що очікувати на постачання летальної зброї зі США зараз не варто.

«Американці побоюються, що українці так само кинуть американську зброю, як кинули свою зброю під Дебальцевим. Крім того, в американців на носі президентські вибори. Вони мають купу власних проблем, й для переважної частини виборців внутрішні проблеми є на порядок важливішими, ніж те, що відбувається в Європі. Тому треба реально дивитися на ситуацію», – підсумував експерт.

Розмову вів Сергій Стуканов

Фото - wz.lviv.ua